

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับสถานะ สิทธิ สวัสดิการ และค่าตอบแทน ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน¹

นันทพัชร แนวเนื่อง²

ปัจจุบันภัยพิบัติจากสาธารณภัยทั้งภัยทางธรรมชาติและภัยจากการกระทำของมนุษย์ต่าง ๆ มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น สร้างความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดผลกระทบต่อชุมชน สังคม และประเทศ ภาครัฐจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสาธารณภัยต่าง ๆ ตลอดเวลา รวมทั้งดำเนินการเพื่อลดปัจจัยที่สร้างความเสี่ยงหรือผลกระทบต่อสังคม ทั้งนี้ เมื่อเกิดภัยพิบัติขนาดใหญ่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วนให้ความช่วยเหลือประชาชนโดยเร่งด่วน เพื่อให้พื้นที่ที่เสี่ยงภัยพิบัติจากอุทกภัย วาตภัย และดินโคลนถล่ม รวมทั้งต้องมีการประสานงานกับเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เข้มแข็ง สามารถเป็นทีมสนับสนุนจังหวัดในการปฏิบัติการค้นหาและช่วยชีวิตผู้ประสบภัยได้ทันทั่วทั้งอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน หรือ อปพร. เป็นอาสาสมัครภาคประชาชนที่อาสาเข้ามาช่วยเหลือสังคมด้วยความสมัครใจ และอาสาเข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในชุมชนของตน เสียสละเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยการเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาสังคม โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน การปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ที่สามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว การปฏิบัติงานจึงต้องมีความตื่นตัวในการเฝ้าระวังภัยอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ได้กำหนดให้อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ปฏิบัติหน้าที่ให้ความช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แต่ความจริงแล้วอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) กลับเป็นกำลังหลักที่สำคัญในการเข้าช่วยเหลือผู้ประสบภัย เนื่องจากอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) นั้น เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน ย่อมรู้จักกับผู้ประสบสาธารณภัยเป็นอย่างดี และรู้จักสภาพพื้นที่ที่ประสบสาธารณภัยโดยละเอียด แต่พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 กลับมิได้มีบทบัญญัติในการให้ความคุ้มครองแก่ออาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เหมือนเช่นเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในกรณีที่มีการใช้อำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ หากได้ดำเนินการไปตามอำนาจหน้าที่

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับสถานะ สิทธิ สวัสดิการ และค่าตอบแทนของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์จุฑามาศ นิสารัตน์ และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์เรืองยศ แสนภักดี และ รองศาสตราจารย์สุเมธ จานประดับ

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาเขตบางนา) คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

และได้กระทำไปพอสมควรแก่เหตุและมีได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ให้ผู้กระทำการนั้นพ้นจากความรับผิดชอบ ซึ่งจะเห็นได้ว่าอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) กับเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีการปฏิบัติหน้าที่ได้ใกล้เคียงกันมาก แต่เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลับมีกฎหมายรองรับการปฏิบัติหน้าที่มากกว่าอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)

ส่วนใหญ่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนนั้น ๆ มีอาชีพประจำ แต่มาปฏิบัติงานอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนนอกเหนือจากเวลาทำงาน ในการช่วยเหลือสนับสนุนภาคราชการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยมีได้หวังผลประโยชน์ แต่เมื่อพิจารณาถึงสิทธิสวัสดิการที่สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ได้รับนั้น เป็นไปตามพระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติหรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ. 2543 ประกอบกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและอัตราในการจ่ายเงินสงเคราะห์ และกำหนดลักษณะของความพิการทุพพลภาพขนาดหนักจนเป็นอุปสรรคสำคัญยิ่งในการประกอบอาชีพหรือในการดำรงชีพ พ.ศ. 2544 เท่านั้น ซึ่งปัจจุบันได้มีเหตุสาธารณภัยเกิดขึ้นบ่อยครั้งและมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ทำให้อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ต้องทำงานมากยิ่งขึ้นและพบกับความเสี่ยงต่อชีวิต หรือสุขภาพมากขึ้น แต่สิทธิสวัสดิการที่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ที่ได้รับนั้นกลับไม่เป็นธรรมต่อการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

เมื่อพิจารณาถึงการกำหนดอัตราค่าตอบแทนการทำงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญมากต่อกลุ่มผู้ใช้แรงงาน ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ประกอบกับประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง กระทรวงแรงงาน เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ 11) ลงวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2565 ที่มีการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในการใช้แรงงาน และการจ่ายค่าตอบแทนในการทำงานให้แก่ลูกจ้างผู้ใช้แรงงานต้องเป็นไปตามสภาพและความเหมาะสมในด้านเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ค่าครองชีพที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลาและเพื่อให้ลูกจ้างได้รับค่าจ้างที่เพียงพอต่อการครองชีพ ซึ่งตามระเบียบคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติว่าด้วยค่าใช้จ่ายของอาสาสมัครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2560 ได้กำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ไว้ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์

ในปัจจุบันการปรับอัตราค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เป็นไปตามอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ และการเพิ่มสวัสดิการ สิทธิประโยชน์อื่น ๆ ที่มีใช้ตัวเงิน เพื่อเป็นการตอบแทนต่อหน้าที่ที่เสียสละเวลาทำงานให้กับสังคมจึงเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า รัฐมิได้ทอดทิ้งสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ซึ่งเป็นผู้ที่เสียสละในงานด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทำให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและเป็นหลักประกันเบื้องต้นแก่สมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ให้ได้รับค่าใช้จ่ายในอัตราขั้นต่ำตามที่กฎหมายแรงงานได้กำหนดไว้ โดยถือหลักการว่า ค่าจ้างขั้นต่ำเป็นค่าจ้างเพื่อการยังชีพ คือ ต้องเพียงพอต่อการที่ลูกจ้างจะดำรงชีวิตอยู่ได้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น

จากความสำคัญของการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ที่ต้องปฏิบัติงานที่มีความเสี่ยงอย่างมาก ทำให้เกิดประเด็นปัญหาทางกฎหมาย ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ปัญหาประการแรก คือ ปัญหาสถานะของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนนั้น ต้องมีการเตรียมความพร้อมอยู่ตลอดเวลาทั้งในช่วงก่อนเกิดสาธารณภัยต้องมีการเตรียมพร้อมรับมือ และประเมินสถานการณ์เบื้องต้น ฝึกซ้อมแผนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา และในช่วงขณะที่สาธารณภัยเกิดขึ้น อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ก็เป็นกำลังที่ช่วยสนับสนุนหลักให้กับทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่รัฐ เจ้าหน้าที่งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย รวมถึง ในช่วงที่สาธารณภัยได้ผ่านพ้นไปแล้ว อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนก็ยังมีหน้าที่ในการช่วยซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้างที่ได้รับความเสียหายจากสาธารณภัย และสำรวจความเสียหายเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังนั้น ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนควรที่จะมีการกำหนดสถานะไว้อย่างชัดเจน เพื่อเป็นหลักประกันให้กับอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มกำลัง สมควรที่จะได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ ซึ่งการปฏิบัติงานนั้นสามารถเทียบเคียงได้กับเจ้าพนักงานในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แต่เมื่อพิจารณา คำนียาม ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2553 แล้วพบว่า มิได้มีการกำหนดสถานะของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนไว้อย่างชัดเจน

ปัญหาประการที่สอง คือ ปัญหาสิทธิสวัสดิการของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เนื่องจากอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนต้องปฏิบัติงานที่มีความเสี่ยงสูง แต่เมื่อพิจารณาจากสิทธิสวัสดิการที่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนได้รับนั้น เป็นไปตามพระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ. 2543 ประกอบกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และอัตราในการจ่ายเงินสงเคราะห์ และกำหนดลักษณะของความพิการทุพพลภาพขนาดหนักจนเป็นอุปสรรคสำคัญยิ่งในการประกอบอาชีพ หรือในการดำรงชีพ พ.ศ. 2544 ซึ่งถือว่าเป็นเพียงสวัสดิการขั้นพื้นฐานที่ประชาชนทุกคนควรที่จะได้รับ เมื่อพิจารณาจากลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแล้ว อาจส่งผลให้อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน จึงควรมีการเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแก่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

ปัญหาประการสุดท้าย คือ ปัญหาค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในระเบียบคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ว่าด้วยค่าใช้จ่ายของอาสาสมัครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2560 นั้น มิได้กำหนดในเรื่องของค่าตอบแทนไว้กำหนดไว้เพียงแค่ ค่าว่า ค่าใช้จ่าย เท่านั้น เมื่อพิจารณาจากนิยามของ ค่าว่า ค่าใช้จ่าย และ ค่าตอบแทน แล้ว เห็นว่าโดยลักษณะการปฏิบัติงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเป็นการทำงานที่ไม่แน่นอน ชั่วโมง

ชั่วคราว เป็นการทำงานเฉพาะในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งถือว่าเป็นงานที่มีลักษณะเฉพาะด้านและมีความเสี่ยงสูงมาก การกำหนดนิยามเรื่องค่าตอบแทนจึงมีความหมายที่กว้างกว่า ดังนั้น เพื่อให้ครอบคลุมในทุกเรื่องของการเบิกจ่ายเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงเป็นค่าตอบแทนในการจูงใจให้มีการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นการส่งเสริมขวัญกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน การที่ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ว่าด้วยค่าใช้จ่ายของอาสาสมัครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2560 กำหนดไว้แต่ในเรื่องของ ค่าใช้จ่าย จึงไม่เป็นธรรมแก่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในการปฏิบัติหน้าที่ และในระเบียบคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ว่าด้วยค่าใช้จ่ายของอาสาสมัครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2560 ข้อ 4 กำหนดเรื่องอัตราค่าใช้จ่ายให้กับอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนไว้ในอัตราที่ต่ำมาก กล่าวคือ ในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กรณีการปฏิบัติหน้าที่ไม่เกิน 4 ชั่วโมง ให้ได้รับค่าใช้จ่ายจำนวน 100 บาท การปฏิบัติหน้าที่เกิน 4 ชั่วโมง แต่ไม่เกิน 8 ชั่วโมง ให้ได้รับค่าใช้จ่ายจำนวน 200 บาท และการปฏิบัติหน้าที่เกิน 8 ชั่วโมงขึ้นไป ให้ได้รับค่าใช้จ่ายจำนวน 300 บาท จึงควรนำอัตราค่าแรงขั้นต่ำ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 ประกอบกับประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง กระทรวงแรงงาน เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ 11) ลงวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2565 มาพิจารณาให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันด้วย

จากการศึกษาปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับสถานะ สิทธิสวัสดิการ และค่าตอบแทนของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ผู้ศึกษาขอเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาดังต่อไปนี้

1. การแก้ไขปัญหาคำหนดสถานะของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน โดยแก้ไขบทนิยามคำว่า “อาสาสมัคร” ดังนี้

1.1 พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 มาตรา 4 “อาสาสมัคร หมายความว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และให้บุคคลเช่นว่านี้มีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมาย”

1.2 ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2553 ข้อ 3 “อปพร. หมายความว่า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และให้บุคคลเช่นว่านี้มีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมาย”

2. การแก้ไขปัญหาลิทธิ สวัสดิการของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกิจการอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2553 ข้อ 35 กำหนดให้ “อปพร. มีสิทธิดังต่อไปนี้ (1) แต่งเครื่องแบบและประดับเครื่องหมาย อปพร. (2) ใช้วิทยุสื่อสารของทางราชการในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร (3) ได้รับการคุ้มครองตามระเบียบและ

กฎหมายในการปฏิบัติหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และหน้าที่อื่น ตามคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้บัญชาการ รองผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หรือเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย”

โดยเพิ่มความต่อไปนี้เป็น “(4) อปพร. มีสิทธิได้รับสวัสดิการช่วยเหลือในการรักษาพยาบาล และในกรณีงานที่มีความเสี่ยงสูงให้ได้รับการประกันภัยหรือการประกันชีวิตตามสมควร”

3. การแก้ไขปัญหาค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

3.1 แก้ไขระเบียบคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ว่าด้วยค่าใช้จ่ายของอาสาสมัครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2560 เป็น “ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ว่าด้วยค่าตอบแทนของอาสาสมัครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2560”

3.2 แก้ไขความในระเบียบคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ว่าด้วยค่าใช้จ่ายของอาสาสมัครในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2560 ข้อ 4 ที่กำหนดว่า “อาสาสมัครที่ได้รับคำสั่งจากผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการ นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย แล้วแต่กรณี เพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่หรือนอกเขตพื้นที่ที่ได้รับค่าใช้จ่ายในอัตราต่อคนต่อวัน ดังนี้

(1) กรณีการปฏิบัติหน้าที่ไม่เกิน 4 ชั่วโมง ให้ได้รับค่าใช้จ่าย จำนวน 100 บาท

(2) กรณีการปฏิบัติหน้าที่เกิน 4 ชั่วโมง แต่ไม่เกิน 8 ชั่วโมง ให้ได้รับค่าใช้จ่าย จำนวน 200 บาท

(3) กรณีการปฏิบัติหน้าที่เกิน 8 ชั่วโมงขึ้นไป ให้ได้รับค่าใช้จ่าย จำนวน 300 บาท”

โดยตัดความใน (1) – (3) ออก และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ข้อ 4 อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่ได้รับคำสั่งจากผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการ นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่หรือนอกเขตพื้นที่ได้รับค่าตอบแทนในอัตราต่อคนต่อวัน ให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง กระทรวงแรงงาน เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ”

เอกสารอ้างอิง

กองกฎหมาย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย. พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้อง. พิมพ์ครั้งที่ 4.

กรุงเทพมหานคร.

กองส่งเสริมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย.

คู่มือการปฏิบัติงานอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : 2560.